

Städning i vårdmiljöer

25 mars 2026

Jorun Ledin, kvalitetssamordnare Regionservice

Jorun.ledin@regionvarmland.se

Städning – ett gemensamt ansvar

Förebygga smittspridning och
vårdrelaterade infektioner.

Viktigt med tydlig kommunikation
och samarbete.

Ansvar verksamheten

- Ge lokalvården den information de behöver för att kunna städa på rätt sätt.
- Håll ytor som ska städas fria från saker.
- Gör en daglig kontroll av vårdplatsen och utför punktdesinfektion vid behov.
- Utför daglig patientnära städning.
- Fyll på handdesinfektionsmedel på mottagning och vårdavdelning.

Olika typer av städning

Regelmässig städning

- Städning efter regelbundna frekvenser.
- Regelmässig städning utförs av Regionservice servicemedarbetare

Städ- frekv.		Dem- ning
☒	Måndag	☐
☒	Tisdag	☐
☒	Onsdag	☒
☒	Torsdag	☐
☒	Freitag	☐
☐	Lördag	☐
☐	Söndag	☐
Övrigt		

Slutstädning

- När en vårdplats blir ledig ska den slutstädas.
- Slutstädning utförs av Regionservice servicemedarbetare eller av vårdpersonal.

Grundläggande regler vid städning

- Följ basala hygienrutiner och klädregler
- Använd rent städmaterial
- Håll rent och orent material åtskilt
- Städa från rent till smutsigt, uppifrån och ned.
- Byt duk och mopp mellan varje vårdplats/rum. Samt oftare vid behov.
- ALDRIG doppa en ANVÄND duk eller mopp i rengöringslösning eller vatten.

Svensk standard

Regelmässig städning mottagning

Tagytor =
ytor med smittorisk

Lokalvården

- Tömmer brännbart avfall.
- Fyller på tvål och papper vid behov.
- Rengör tvättställ i behandlingsrum
- Avfläcka väggar, dörrar och glaspartier.
- Rengör strömbrytare och handtag.
- Rengör golv.
- *Dammar under brits 1 gång/vecka samt höga höjder, rörledningar och lister, element osv.*

Verksamheten

- Rengör patientnära ytor och tagytor mellan/ efter varje patient med ytdesinfektionsmedel.
- Rengör medicinteknisk utrustning och annan verksamhetsspecifik utrustning inklusive fysioterapiutrustning.
- Rengör undersökningsbrits, undersökningsstol
- Fyller på handsprit.
- Ansvarar för att rengöra skrivbordsenhet inklusive dator och stol.
- Punktdesinfektion och punktrengöring!

Regelmässig städning vårdrum

Tagytor =
ytor med smittorisk

Lokalvården

- Tömmer brännbart avfall.
- Fyller på tvål och papper vid behov.
- Rengör tvättställ i vårdrum.
- Torkar av kant/handtag på fast skärmvägg och avfläckar vid behov.
- Avfläcka väggar, dörrar och glaspartier.
- Rengör strömbrytare och handtag.
- Rengör golv
- *Damma höga höjder samt rörledningar lister och element osv 1 gång/vecka*

Verksamheten

- Fyller på handsprit
- Rengör patientnära ytor och tagytor med ytdesinfektionsmedel, exempelvis:
 - Sängbord
 - Grindar och kanter på säng
 - Hjälpmedel t ex rullstol
 - TV-kontroll, larmknapp vid säng
 - Medicinsk utrustning
- Punktdesinfektion och punktrensning!

Slutstäd vårdrum (oavsett vem som utför)

Inspektera rummet för att bedöma rengöringsbehovet		Patientgarderob, insida och handtag	x
Punktrensning och punktdesinfektion vid behov		Bord, Fåtölj/stol	x
Avfläcka väggar och tak runt patientplats		Avskärmning	x
Dörrhandtag och grepp vårdrum	x	Sängbord och sänglampa	x
Strömbrytare, elramp, vårdpanel, TV, fjärrkontroll larmknappar	x	Säng med tillbehör	x
Närförråd, insida och handtag	x	Tvättställ med tillbehör	
Fönsterbräda	x	Golv	

Slutstäd vårdrum med VNS

Verksamheten

Innan VNS påbörjar slutstäd ska detta utföras:

- Bädda ur sängkläderna
- Rengöra sängen från synliga kroppsvätskor
- Hjälpmedel ska rengöras och flyttas från rummet
- Medicinteknisk utrustning
- Påfyllning av handdesinfektion

Lokalvården

- Damning av fria ytor upp till räckhöjd (ca 180 cm)
- Rengöra tagytor, t ex säng, söngbord, stolar och bord, teknisk installation och handtag.
- Rengöra WC/dusch (inklusive tillhörande inredning så som handfat, papperskorg, dispensrar etc.)
- Avfläcka åtkomliga väggar, dörrar och glaspartier.
- Påfyllning av handpapper och tvål vid handfat.
- Tömning av brännbart avfall.
- Rengöring av golv.
- Desinfektion av tagytor

Dokumenttyp Instruktion	Ansvarig verksamhet Regionservice	Version 10	Antal sidor 2
Dokumentägare Linn Karlsson Svensk Lokalvårdstrateg	Fastställare Karolina Sundström Driftchef	Giltig fr.o.m. 2024-05-13	Giltig t.o.m. 2026-05-13

Lokalvård, Gränsdragningslista

Gäller för: Regionservice

Gränsdragningslistan avser lokalvårdens tjänster. För verksamheter med speciella hygienkrav kan andra överenskommelser ha träffats som frångår denna lista. I sådana fall ska ett eget dokument tas fram och signeras av båda parter.

RS i huvudet på kolumnen betyder Regionservice ansvar, V i huvudet betyder Verksamhetens ansvar.

Vårdnära miljöer	V	RS
Akutspill i offentliga lokaler		X
Akutspill inom verksamhetens lokaler (avdelning, mottagning etc)	X	
Avtorkning av skärmvägg mellan vårdplatser på vårdavdelning		X
Avtorkning av skärmvägg på mottagning	X	
Avtorkning besöksstol	X	
Avtorkning matmenyer på avdelning		X
Byte av matmenyer på avdelning	X	
Byte av sopsäck i behandlings-/undersökningsrum		X
Byte av tvättsäck inom verksamhet	X	
Hantering skoskydd, påfyllning och tömning av använda skoskydd	X	
Rengöring belysning nära patient, t.ex. sänglampa		X
Rengöring övrig belysning, t.ex. undersökningslampa (inklusive arm till lampan)	X	
Rengöring bord patientnära, tex bord i väntrum, dagrum, matrum, vådrum och sängbord		X

Gränsdragningslista

Vem gör vad?

[INS-15643-v.10.0 Lokalvård, Gränsdragningslista](#)

Lokala överenskommelser

- Kan finnas men ska vara skriftliga.
- Överenskommelser sker mellan enhetschef (Regionservice) och avdelningschef.
 - INTE mellan vårdpersonal och servicemedarbetare

Skillnad på rengöring och desinfektion?

RENGÖRING

Tar bort smuts och minskar mängden mikroorganismer.

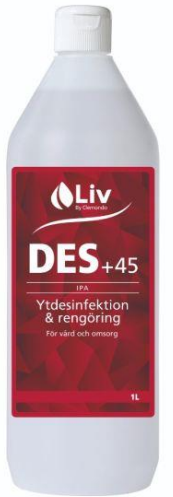
- Ytan torkas (bearbetas mekaniskt) med lätt fuktad duk/mopp och ska vara torr inom 1 minut.
- Använd duk eller mopp får inte doppas tillbaka i lösningen efter användning.

DESINFEKTION

Avdödar mikroorganismer och förhindrar smittspridning.

- Ytan bearbetas mekaniskt med rikligt med desinfektionsmedel med tensid, när ytan torkat är desinfektionen klar.
- Observera inverknings tiden som står på förpackningen

Rengöring och/eller desinfektion

Om det finns fläckar, smuts eller kroppsvätskor

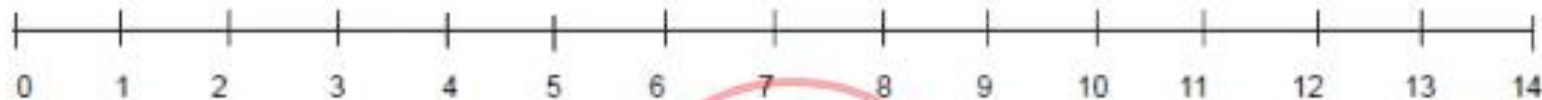
- Ta först bort synlig smuts, och
- Gör punktdesinfektion av kroppsvätskor
- Rengör med förfuktat material, alternativt
- Rengör med DES+45 och engångsmaterial
- Kom ihåg att bearbeta tagytorna

Om rummet är synligt rent

- Rengör med förfuktat städmaterial, alternativt
- Rengör och desinficera med DES+45
- Kom ihåg att bearbeta tagytorna

AGGRESSIVT

AGGRESSIVT

SURT

NEUTRALT

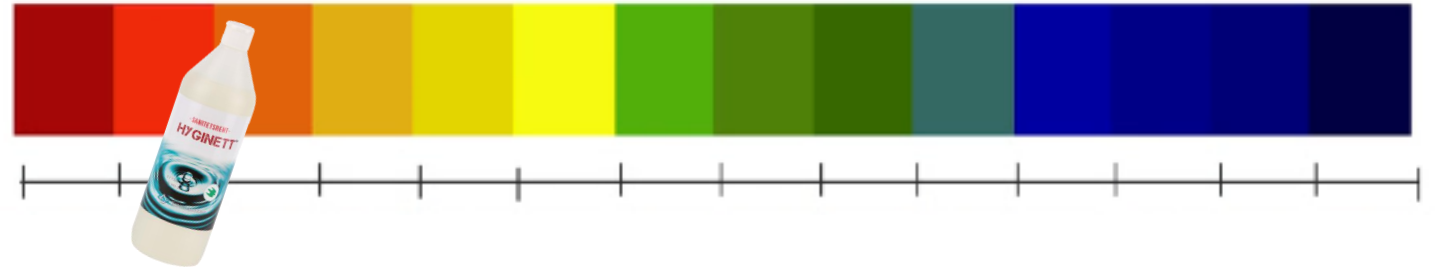
ALKALISKT

Starkt surt	Medelstark surt	Svagt surt	Neutralt	Svagt alkaliskt	Medelstarkt alkaliskt	Starkt alkaliskt
0 - 2	2 - 5,5	5,5 - 6,5	7	7,5 - 9,5	9,5 - 12	12 - 14

Hyginett

AGGRESSIVT

AGGRESSIVT

	Dosering	Produkten appliceras med flaska med sprutkapsyl. Undvik aerosolbildning. SIV – syra i vatten
Normal rengöring	20 ml till 10 liter vatten	
Lättare rengöring	10 ml till 10 liter vatten	
Avkalkning	Koncentrerat eller späd upp till 1:10	

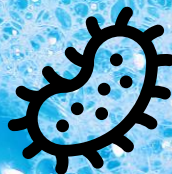
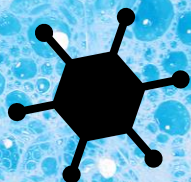
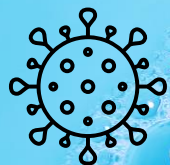
AGGRESSIVT

Balans Magnum

	Dosering
Normal rengöring	4 ml till 10 liter vatten
Lättare rengöring	2 ml till 10 liter vatten
Måttsets	1 kryddmått = 1 ml 1 tsk mått = 5 ml

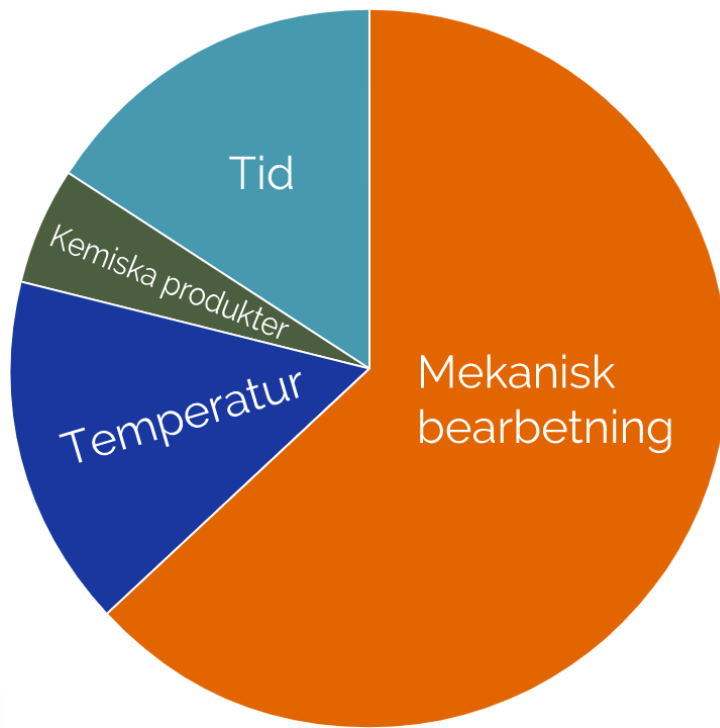

När ska vi städa med våt metod?

- RUT-21183-v.3.0 Lokalvård, cytostatika
- INS-28700-v.1.0 Lokalvård läkemedelsrum

Våt metod ska ALLTID kombineras med eftertorkning

Mikrofiber

Utmärkta egenskaper vid rengöring.

- **Torr mikrofiber**

statisk elektricitet gör att dammet fastnar i duken/moppen

- **Lätt fuktig mikrofiber**

kapillärkraften suger upp smutsen i gångarna mellan fibrerna.

Städ- och desinfektionsschema. Smittämnen som inte är upptagna i schemat: städning med förfuktade moppar.

Smittämne	Punktdesinfektion vid spill	Daglig städning		Slutstädning		
		Golv	Övriga ytor*	Golv	Övriga ytor*	
Blodsmitta	Ytdesinfektionsmedel Des +45 eller Des +72 Vid stort spill Virkon**	Förfuktade moppar	Mikrofiberduk	Förfuktade moppar. Vid blödning, slutstädning med Virkon**	Mikrofiberduk. Vid blödning, slutstädning med Virkon**	Städstativet ska desinfekteras efter användning på rummet.
Calici- och rotavirus	Virkon**	Förfuktade moppar	Virkon**	Virkon**	Virkon**	Städstativet ska desinfekteras efter användning på rummet.
Clostridioides difficile	Kräkning/avföring: Virkon** Övr. kroppsvätskor: Des +45 eller Des +72 kan användas som alt. för Virkon.	Förfuktade moppar	Mikrofiberduk	Virkon**	Virkon**	Städstativet ska desinfekteras efter användning på rummet.
ESBL utan riskfaktorer ****	Ytdesinfektionsmedel Des +45 eller Des +72	Förfuktade moppar	Mikrofiberduk	Förfuktade moppar	Mikrofiberduk	Städstativet ska desinfekteras efter användning på rummet.
MRSA, ESBL carba, ESBL med risk-faktorer****, pseudomonas aeruginosa, multiresistent, acinetobacter, karbapenemresistent	Ytdesinfektionsmedel Des +45 eller Des +72.	Förfuktade moppar	Ytdesinfektionsmedel Des +45 eller Des +72.	Virkon**	Virkon**	Städstativet ska desinfekteras efter användning på rummet. Oanvänt material för engångs-bruk kasseras.
VRE	Kräkning/avföring: Wet wipe klorduk Övr. kroppsvätskor: Ytdesinfektionsmedel Des +45 eller Des +72.	Förfuktade moppar	Daglig städning med ytdesinfektionsmedel Des +45 eller Des +72.	Slutenvård: Actichlor Plus***	Slutenvård: Wetwipe klorduk eller Actichlor Plus***	Rumsbunden städutrustning. Städstativet ska desinfekteras efter användning på rummet. Oanvänt material för engångs-bruk kasseras.
				Poliklinisk/dagvård: Kontaktytor och toalett avtorkas med ytdesinfektionsmedel. Vid läckage eller vistelse >1 timme städas rum och toalett med Virkon.		
Tarmsmitta – oklar diarré	Ytdesinfektionsmedel Des +45 eller Des +72. Vid stort spill Virkon**	Förfuktade moppar	Ytdesinfektionsmedel Des +45 eller Des +72.	Virkon**	Virkon**	Städstativet ska desinfekteras efter användning på rummet.
Tuberkulos – öppen smittsam	Ytdesinfektionsmedel Des +45 eller Des +72. Vid stort spill Virkon	Förfuktade moppar	Ytdesinfektionsmedel Des +45 eller Des +72.	Virkon**	Virkon**	Använd andningsskydd. Städstativet ska desinfekteras efter användning på rummet.

Lokalvårdens rutiner

- [INS-23047-v.2.0 Lokalvård, FTV- behandlings- och undersökningsrum](#)
- [INS-16595-v.6.0 Lokalvård, behandlings – undersökningsrum](#)
- [INS-16473-v.8.0 Lokalvård, vårdrum](#)

Och många många fler...

